

Temps de castells

Aquesta activitat és un recorregut guiat per les sales de museu per treballar el període corresponent a la història medieval. L'objectiu final de l'activitat és contextualitzar en el temps i en l'espai l'evolució de Catalunya al llarg del període comprès entre els segles IX i XVI. Aquesta contextualització es basa en el treball a l'entorn dels temes següents: l'establiment de la marca hispànica, els comtats catalans al llarg de l'alta edat mitjana, la repoblació dels territoris de la marca hispànica, el feudalisme com a organització social, el castell, el món urbà baixmedieval i els estils artístics romànic i gòtic.

Edat: Adreçada al cicle superior de l'educació primària

Durada: 2 hores

Material necessari: L'educador proporcionarà tot allò necessari per a l'execució correcta de l'activitat. Es proporcionarà a l'escola un quadern didàctic en format digital per treballar-lo abans o després de la visita però no es realitzarà durant el recorregut pel museu.

1. Quins continguts estructuraren l'activitat?

El recorregut ofereix una visió de l'evolució de Catalunya al llarg de vuit segles d'història tot centrant-se, principalment, en aspectes socials i de vida quotidiana.

Els temes principals de treball són:

- Els àrabs: coneixerem les aportacions principals dels àrabs a la Península Ibèrica i als territoris catalans.
- Orígens de Catalunya: explicarem quins són els orígens dels comtats catalans i com evolucionen els territoris.
- Societat: veurem com era la vida dels pagesos, els cavallers i els senyors feudals a l'inici de l'edat mitjana tot observant una casa pagesa i un castell medieval; també coneixerem com era l'estructura social de l'època.
- L'església: descobrirem quin paper tenia l'església a l'edat mitjana tot observant una església romànica i la maqueta d'un monestir; també descobrirem les característiques principals de l'art romànic.

· Ciutats: descobrirem com evolucionen els territoris catalans pel mar Mediterrani i analitzarem com era la vida a les ciutats a través dels artesans i les seves cases; també veurem les característiques principals de l'art gòtic.

2. Com és la dinàmica de l'activitat?

Les activitats plantejades pel Servei Educatiu del museu tenen la voluntat que els alumnes interactuïn amb l'espai que els envolta: observin, manipulin, s'interroguin, etc. D'aquesta manera, van construint el coneixement de forma conjunta amb l'educador del museu.

Aquesta activitat es fonamenta en senzilles explicacions en cada un dels àmbits de treball. Acompanyat d'un maletí de materials didàctics, l'educador anirà proporcionant les claus necessàries perquè els alumnes vagin adquirint els coneixements. Es proposaran, al llarg del recorregut, diverses accions al grup classe. Algunes d'elles es realitzaran de manera conjunta (representacions teatrals), però en d'altres es demanarà la col·laboració de voluntaris (escenificacions de la llegenda de les quatre barres i d'un pacte de vassallatge). Al mateix temps, si el grup classe segueix el ritme correcte de la visita, podran pujar dalt del cavall per experimentar la sensació que devia tenir un cavaller. Aquestes accions tenen la voluntat de fer pensar als alumnes, de donar-los claus interpretatives i d'ajudar-los a transportar-se a l'època medieval per comprendre millor com era la vida en aquell temps.

Per afavorir el desenvolupament de la visita, seria bo que els alumnes sabessin què vénen a veure i com s'han de comportar en un museu, però que la dinàmica de l'activitat no fos desvetllada per poder treballar amb el factor sorpresa. D'aquesta manera, l'educador pot jugar amb ells i mantenir la seva atenció fins al final.

Per aconseguir una millor assimilació dels diferents conceptes per part dels alumnes, seria interessant, per bé que no imprescindible, que prèviament a la realització de l'activitat al museu es treballin a l'aula les nocions següents:

- Localització del territori de Catalunya i del Mediterrani al mapa.
- La llegenda de les quatre barres.
- L'agricultura com a activitat primària.
- La vida al camp i la vida a la ciutat.
- El cristianisme.
- La creació artística i cultural.
- L'activitat i els productes artesanals.

3. Què aprendrem?

A partir de la dinàmica participativa que planteja l'activitat i de la intervenció de l'educador del museu, els alumnes aprendran a:

- Identificar la formació de la nació catalana a l'alta edat mitjana a partir de la marca hispànica.
- Identificar els trets principals de la vida quotidiana a l'interior d'un castell, d'un monestir, d'un mas altmedieval.
- Comprendre els trets definitoris del feudalisme com a sistema d'organització social, polític i econòmic. La societat estamental.
- Analitzar el creixement de les ciutats i l'organització dels artesans.
- Valorar el diàleg.
- Acceptar les normes que regulen el treball en grup.

4. Competències bàsiques

- Interpretar l'entorn sociocultural proper, relacionant informacions de procedència diversa sobre canvis i continuïtats al llarg del temps, identificar causes i conseqüències i elaborar una conclusió pertinent.
- Mostrar actituds de respecte actiu envers les persones, les seves idees, opcions, creences i les cultures que les conformen.